

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 86/23

Λουξεμβούργο, 25 Μαΐου 2023

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-290/21 | AKM (Παροχή δορυφορικών πακέτων στην Αυστρία)

Διασυνοριακή αναμετάδοση προγραμμάτων μέσω δορυφόρου: η αρχή του κράτους εκπομπής εφαρμόζεται και ως προς τον πάροχο δορυφορικών πακέτων

Κατά συνέπεια, όταν υποχρεούται να λάβει την άδεια των κατόχων των οικείων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων για πράξη παρουσίασης στο κοινό στην οποία συμμετέχει, ο πάροχος δορυφορικών πακέτων πρέπει να αναζητήσει την άδεια αυτή αποκλειστικά στο κράτος μέλος στο οποίο τα σήματα-φορείς προγραμμάτων εισάγονται στην αλληλουχία μετάδοσης προς τον δορυφόρο

Η ενάγουσα της κύριας δίκης Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM), είναι αυστριακή εταιρία συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Κατέχει άδεια εκμετάλλευσης μουσικών έργων, η οποία της παρέχει το δικαίωμα να ασκεί, ως καταπιστευματικός διαχειριστής, δικαιώματα ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης εντός της αυστριακής επικράτειας. Η εταιρία Canal+ Luxembourg Sàrl (στο εξής: Canal+) είναι πάροχος τηλεοπτικών υπηρεσιών με έδρα το Λουξεμβούργο και προσφέρει μέσω δορυφόρου στην Αυστρία πακέτα κωδικοποιημένων προγραμμάτων (δορυφορικά πακέτα) διαφόρων ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών, εγκατεστημένων σε άλλα κράτη μέλη, με υψηλή ή συνήθη ευκρίνεια.

Η εισαγωγή καθενός από τα δορυφορικά σήματα τα οποία είναι φορείς προγραμμάτων στην αλληλουχία μετάδοσης (ανοδική ζεύξη) πραγματοποιείται ως επί το πλείστον από τους ίδιους τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, και ενίοτε από την Canal+, στα άλλα κράτη μέλη όπου είναι εγκατεστημένοι οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί. Εκπέμπεται δέσμη η οποία περιέχει το σύνολο του προγράμματος σε ποιότητα υψηλής ευκρίνειας και επιπρόσθετες πληροφορίες, όπως τα δεδομένα ήχου και τα δεδομένα των υποτίτλων. Μετά την «αναπομπή» από τον δορυφόρο, η δέσμη λαμβάνεται από εγκαταστάσεις δορυφορικής λήψης εντός της ζώνης κάλυψης. Τότε η δέσμη διασπάται και ο χρήστης αποκτά πρόσβαση σε καθένα από τα προγράμματα σε τερματικό μέσω αποκωδικοποιητή. Τα δορυφορικά πακέτα που παρέχει η Canal+ περιέχουν τηλεοπτικά προγράμματα τόσο επί πληρωμή όσο και δωρεάν. Τα τελευταία, σε αντίθεση με τα προγράμματα επί πληρωμή, δεν είναι κωδικοποιημένα και μπορούν να λαμβάνονται από οποιονδήποτε, με ποιότητα συνήθους ευκρίνειας εικόνας, εντός της αυστριακής επικράτειας.

Η AKM, θεωρώντας ότι η Canal+ προσέβαλλε τα δικαιώματα που αυτή διαχειρίζεται, άσκησε αγωγή ενώπιον των αυστριακών δικαστηρίων με αίτημα, κατ' ουσίαν, να παύσει η Canal+ τη μετάδοση δορυφορικών σημάτων στην Αυστρία και να καταβάλει αποζημίωση, υποστηρίζοντας ότι, στα κράτη μέλη στα οποία έλαβε χώρα η πράξη εκπομπής ή παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου, δεν είχε ληφθεί καμία άδεια για τέτοια εκμετάλλευση και ότι η ίδια δεν είχε δώσει άδεια για τη μετάδοση στην Αυστρία.

Επιληφθέν αιτήσεως αναιρέσεως κατά αποφάσεως του Oberlandesgericht Wien (εφετείου Βιέννης, Αυστρία), το

οποίο είχε κρίνει, μεταξύ άλλων, ότι τα επίδικα δορυφορικά πακέτα απευθύνονταν σε ένα νέο κοινό, ήτοι σε κοινό διαφορετικό από εκείνο στο οποίο απευθύνονται τα προγράμματα ελεύθερης πρόσβασης των ραδιοτηλεοπτικών φορέων, το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο, Αυστρία) αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα όσον αφορά την ερμηνεία της οδηγίας 93/83¹ και, ειδικότερα, του άρθρου της 1, παράγραφος 2, στοιχείο β'. Κατά τη διάταξη αυτή, η πράξη παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου τελείται μόνον στο κράτος μέλος όπου, υπό τον έλεγχο και την ευθύνη του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, τα σήματα-φορείς προγραμμάτων εισάγονται σε μια αδιάκοπη αλληλουχία μετάδοσης προς τον δορυφόρο και από εκεί προς το έδαφος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Το Δικαστήριο κρίνει ότι, **σε περίπτωση που πάροχος δορυφορικών πακέτων υποχρεούται να λάβει, για την πράξη παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου στην οποία συμμετέχει, την άδεια των κατόχων των οικείων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, η άδεια αυτή, όπως και η άδεια που χορηγείται στον οικείο ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό, πρέπει να λαμβάνεται μόνον στο κράτος μέλος στο οποίο τα σήματα-φορείς προγραμμάτων εισάγονται στην αλληλουχία μετάδοσης προς τον δορυφόρο.**

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει καταρχάς ότι, προκειμένου να εφαρμοστεί ο κανόνας του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 93/83, πρέπει να πρόκειται για «παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου», κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχεία α' και γ', όπου προβλέπονται προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς. Συνακόλουθα, μια μετάδοση συνιστά μία και μόνη «παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου» αν ενεργοποιείται με «πράξη εισαγωγής» σημάτων-φορέων προγραμμάτων η οποία πραγματοποιείται «υπό τον έλεγχο και με ευθύνη του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού», αν τα σήματα αυτά εισάγονται «σε μια αδιάκοπη αλληλουχία μετάδοσης προς τον δορυφόρο και από εκεί προς το έδαφος», αν τα εν λόγω σήματα «προορίζονται για λήψη από το κοινό» και αν, σε περίπτωση κωδικοποίησης των ίδιων σημάτων, τα μέσα αποκωδικοποίησής τους τίθενται «στη διάθεση του κοινού από τον ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό ή με τη συγκατάθεσή του».

Περαιτέρω, τόσο η έμμεση όσο και η άμεση μετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων που πληρούν όλες αυτές τις σωρευτικές προϋποθέσεις πρέπει να θεωρούνται ότι αποτελούν, εκάστη, μία και μόνη παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου και, ως εκ τούτου, αδιαίρετη πράξη. Ωστόσο, το γεγονός ότι πρόκειται για αδιαίρετη παρουσίαση δεν σημαίνει ότι η παρέμβαση του παρόχου δορυφορικών πακέτων στην παρουσίαση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς τη συγκατάθεση των κατόχων των σχετικών δικαιωμάτων.

Τέλος, την άδεια των δικαιούχων πρέπει να λαμβάνει ιδίως το πρόσωπο που προβαίνει στην παρουσίαση ή παρεμβαίνει στο πλαίσιο αυτής, με συνέπεια να καθιστά, μέσω της παρουσίασης, τα προστατευόμενα έργα προσβάσιμα σε ένα νέο κοινό, ήτοι σε κοινό το οποίο δεν είχε ληφθεί υπόψη από τους δημιουργούς των προστατευόμενων έργων όταν παρείχαν άδεια σε άλλο πρόσωπο. Μια παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου, όπως η επίδικη στην υπόθεση της κύριας δίκης, πραγματοποιείται από τον ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό υπό τον έλεγχο και με την ευθύνη του οποίου τα σήματα-φορείς προγραμμάτων εισάγονται στην αλληλουχία μετάδοσης προς τον δορυφόρο. Επιπλέον, δεν αμφισβητείται ότι ο εν λόγω οργανισμός καθιστά με τον τρόπο αυτό τα προστατευόμενα έργα προσβάσιμα, κατά κανόνα, σε ένα νέο κοινό. Συνεπώς, ο οργανισμός αυτός οφείλει να λάβει την άδεια που απαιτείται κατά το άρθρο 2 της οδηγίας 93/83.

Το Δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι, **στο μέτρο που μια τέτοια παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου θεωρείται ότι τελείται μόνον στο κράτος μέλος στο οποίο τα σήματα-φορείς προγραμμάτων εισάγονται στην αλληλουχία μετάδοσης προς τον δορυφόρο, ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός υποχρεούται να λάβει την ως άνω άδεια μόνον σε αυτό το κράτος μέλος.** Ωστόσο, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, προκειμένου να

¹ Οδηγία 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, περί συντονισμού ορισμένων κανόνων όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση (ΕΕ 1993, L 248, σ. 15).

καθοριστεί η εύλογη αμοιβή των δικαιούχων για μια τέτοια παρουσίαση των έργων τους, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι παράμετροι της εκπομπής, όπως η πραγματική και η δυνητική της ακροαματικότητα. Συνάγει, δε, εξ αυτού το συμπέρασμα ότι, **όταν ένα μέρος της αντίστοιχης πραγματικής ή δυνητικής ακροαματικότητας επιτυγχάνεται σε κράτη μέλη διαφορετικά από εκείνο στο οποίο τα σήματα-φορείς προγραμμάτων εισάγονται στην αλληλουχία μετάδοσης προς τον δορυφόρο, εναπόκειται, ενδεχομένως, στις διάφορες εμπλεκόμενες εταιρίες συλλογικής διαχείρισης να εξεύρουν κατάλληλες λύσεις προκειμένου να διασφαλίσουν τη δίκαιη αμοιβή των δικαιούχων.**

Τούτου λεχθέντος, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι **δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο παρέμβασης άλλων επιχειρηματιών στο πλαίσιο παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου, με αποτέλεσμα τα προστατευόμενα έργα ή αντικείμενα να καθίστανται προσβάσιμα σε κοινό ευρύτερο από εκείνο στο οποίο απευθύνεται ο οικείος ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός. Στην περίπτωση αυτή, η παρέμβαση των επιχειρηματιών δεν καλύπτεται από την άδεια που χορηγήθηκε στον οργανισμό. Τούτο μπορεί να συμβαίνει ιδίως όταν ένας επιχειρηματίας διευρύνει τον κύκλο των προσώπων που έχουν πρόσβαση στην παρουσίαση και καθιστά έτσι προσβάσιμα τα προστατευόμενα έργα ή αντικείμενα σε νέο κοινό.**

Κατά τα λοιπά, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 5, 14 και 15 της οδηγίας 93/83 προκύπτει ότι **σκοπός του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', είναι να διασφαλίσει ότι κάθε «παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου» υπόκειται αποκλειστικά στη νομοθεσία περί δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων που ισχύει στο κράτος μέλος στο οποίο τα σήματα-φορείς προγραμμάτων εισάγονται στην αλληλουχία μετάδοσης προς τον δορυφόρο. Ως εκ τούτου, θα ήταν αντίθετη προς τον σκοπό αυτόν τυχόν υποχρέωση του παρόχου δορυφορικών πακέτων να λάβει άδεια από τους κατόχους των οικείων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων και σε άλλα κράτη μέλη.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077

Ακολουθήστε μας!

